

ЛІНГВОСТИЛІСТИКА І ЛЕКСИКОЛОГІЯ

УДК 811.111'42

**ЕКСТРАЛІНГВІСТИЧНІ ЧИННИКИ ВСТАНОВЛЕННЯ
ІНТЕРТЕКСТУАЛЬНИХ ВІДНОСИН**

О.Д. Нефьодова, канд. філол. наук (Харків)

У статті розглянуто екстралінгвістичні чинники, що впливають на відбір прецедентних текстів і встановлення ними інтертекстуальних зв'язків з метатекстом: приналежність контактуючого пре-тексту до окремого шару інтертекстуальної енциклопедії та його сильна/слабка прецедентність; функціонально-стилістична та типологічна приналежність і тематична схожість пре-тексту та метатексту, яка базується на актуалізації ними аналогічних аспектів прецедентності.

Ключові слова: екстралінгвістичні чинники, інтертекстуальність, метатекст, прецедентний текст

Нефёдова Е.Д. Экстралингвистические факторы установления интертекстуальных отношений. В статье рассмотрены факторы, влияющие на отбор прецедентных текстов для установления межтекстовых связей: принадлежность пре-текстов к определенному слою интертекстуальной энциклопедии и сильная/слабая прецедентность; функционально-стилистическая и типологическая принадлежность и тематическое сходство пре-текста и метатекста, основанная на наличии аналогичных аспектов прецедентности.

Ключевые слова: интертекстуальность, метатекст, прецедентный текст, экстралингвистические факторы

Nefyodova O.D. Extralinguistic Prerequisites of Intertextual Relations. The article reviews the prerequisites for selecting pre-texts to establish intertextual relations, namely, the strong/weak precedence of pre-texts as constituents of the intertextual encyclopedia; the functional style and typological affiliation and the thematic similarity between the contacting pre-text and the metatext as based on the availability of analogous aspects of precedence.

Key words: extralinguistic prerequisites, intertextuality, metatext, pre-text

Зміна пануючої в лінгвістиці парадигми зі структурної на антропоцентричну обумовила розширення об'єкту лінгвістики та зростання інтересу до проблематики “Мова і культура”, який викликав появу нових інтегративних дисциплін, зокрема, лінгвокультурології. Оскільки кожна людина належить до певної лінгвокультури, що визначається мовою, національними традиціями, історією тощо, а також корпусом прецедентних феноменів, включаючи тексти та інші мовні маркери національно-культурної свідомості [16, с. 69–77], такий лінгвокультурний багаж завжди відбивається на процесі комунікації в цілому та на тих мовленнєвих продуктах, котрі при цьому утворюються. У вузькому розумінні, цю загальну проблематику можна пере-

формулювати як проблему визначення умов і засобів інтертекстуальної актуалізації окремих прецедентних феноменів в текстах, що утворюються членами лінгвокультурної спільноти в процесі комунікації. Ця нагальна проблема сучасної лінгвістики вирішується в річищі теорії інтертекстуальності і становить тему цього дослідження. Таким чином, актуальність останнього зумовлена тим, що воно виконано в рамках антропоцентричної парадигми, котра панує у сучасній лінгвістиці, інтегративний потенціал якої здатний, зокрема, посилити експланаторність теорії інтертекстуальності за рахунок збагачення цієї лінгвістичної дисципліни положеннями лінгвістики тексту, лінгвостилістики, лінгвокультурології, ког-

нітивної лінгвістики, теорії концептуальної інтеграції та теорії комунікації.

Об'єктом дослідження є екстралінгвістичні передумови інтертекстуальної актуалізації прецедентних для англomовної лінгвокультури текстів, а предметом – засоби вербалізації інтертекстуальності в англomовних метатекстах. Метою дослідження є з'ясування екстралінгвістичних факторів встановлення прецедентними текстами інтертекстуальних зв'язків з метатекстами окремих типів та уточнення номенклатури і функцій вербальних засобів, які виконують роль їхнього інтертексту. Матеріалом статті послуговували приклади інтертексту прецедентних текстів в англomовних метатекстах.

Теорія інтертекстуальності як сучасна лінгвістична дисципліна знаходиться на стадії свого становлення, тому її термінологічний та методологічний апарат потребують розробки і уточнення. Власне термін «інтертекстуальність», введений ще в 1967 р. Ю. Крістєвою [11], разом із похідним терміном «інтертекст» досі залишаються «інтерпретаторським талісманом» [3, с. 5], одним з тих термінів, висока частота вживання яких призводить до термінологічної розпливчастості [24, с. 2]. Так, терміном «інтертекст» у різних авторів можуть позначатися всі компоненти інтертекстуальних взаємодій: текст, на який робиться інтертекстуальне посилання (Г.В. Денисова [4], Ю.Н. Караулов [8]), вербальні структури, які це інтертекстуальне посилання реалізують (Р.С. Чорновол-Ткаченко [23]), та текст, в якому воно реалізується (Р. Барт [25]). Тому, заради уникнення термінологічної невизначеності, доцільно коротко розглянути базові положення та терміни теорії інтертекстуальності.

Зміна пануючої в лінгвістиці парадигми та поява нових ракурсів дослідження лінгвістичних феноменів в рамках лінгвокультурології, когнітивної лінгвістики та теорії комунікації внесла значні зміни у розуміння феномену інтертекстуальності. У сучасній теорії інтертекстуальності слід розмежовувати вузьке та широке тлумачення інтертекстуальності: 1) інтертекстуальність як текстова катего-

рія [2], яка спонукає текст утворювати парадигматичні стосунки та інтегруватися до вертикального контексту задля вирішення проблеми «текстових аномалій», що не вирішується на синтагматичному рівні, «за рахунок встановлення багатомірних зв'язків з іншими текстами» [21, с. 16–17]. При такому ракурсі дослідження категорія інтертекстуальності підпорядковується забезпеченню цілності та цілісності окремого тексту, а увага дослідника фокусується на одному вербальному тексті і ідентифікації в ньому інтертексту як «чужого слова»; 2) інтертекстуальність як складний когнітивно-дискурсивний феномен [8; 16; 22; 12; 15], котрий базується на результатах когнітивної обробки мовленнєвих та екстрамовленнєвих сутностей і вербалізується в процесі комунікації.

Для встановлення інтертекстуальних відносин потрібно два або більше текстів, не менш ніж один з яких є прецедентним. У рамках широкого розуміння інтертекстуальності та на основі визначень, сформульованих Ю.Н. Карауловим, Ю.Е. Прохоровим, В.В. Красних, Д.Б. Гудковим, (див. [9, с. 217; 17, с. 150–152; 6]) та класифікації І. В. Привалової [16, с. 75], в цій роботі прецедентний текст розуміється як 1) невербальний продукт мовленнєво-мисленнєвої діяльності, поліпредикаційне концептуальне утворення, укладене аспектами прецедентності; 2) добре відомий кожному середньому члену лінгвокультурної спільноти, до когнітивної бази котрого входить інваріант його сприйняття; прецедентний текст має для такої людини пізнавальну і емоційну значущість і є мовним маркером національно-культурної свідомості; 3) утворення, для якого характерна здатність до реінтерпретації, що здійснюється при багаторазових зверненнях до такого прецедентного тексту в процесі комунікації через пов'язані з цим текстом висловлення або символи.

Під час утворення дискурсу невербальний прецедентний текст актуалізується автором повідомлення в конструйованому метатексті (термін, зокрема, А. Поповича [30]; у інших авторів – цитуючий текст [13, с. 14], контекст [19], текст-діада [29], текст-приймач [23], тощо). Актуалізація

прецедентного тексту в метатексті уможливленою інтертекстом – вербальним заступником цілого прецедентного тексту, який функціонує по принципу метонімії [13, с. 32] і реалізує в метатексті окремі аспекти прецедентності. Інтертекст можна розділити залежно від виду відтворюваних прецедентних феноменів та способу їх вербалізації на дві категорії: 1) невербальні аспекти прецедентності вербалізуються / перекоднуються безпредикативною зазвичай неатрибутованою або автоатрибутованою алюзією (див. [21, 23]), лексична і синтаксична форма котрої може суттєво відрізнятися від відповідних вербальних структур тексту, на основі якого утворився прецедентний текст; 2) вербальні рудиментарні прецедентні структури (прецедентні висловлення в термінології В.В. Красних, наприклад, [6]) – продукти мовленнєво-мисленнєвої діяльності, залишки процесу концептуалізації тексту; закінчені та самодостатні одиниці, які можуть бути предикативними, безпосередньо входять до когнітивної бази та неодноразово відтворюються в мовленні представників окремої лінгвокультури, і, не будучи окремою одиницею мови, функціонують як одиниця дискурсу [6, с. 83, 94]. Такі вербальні рудименти відтворюються без суттєвого, у порівнянні із структурами авторського вихідного тексту, перекодування цитатою – предикативним / неpredикативним утворенням з повною / частковою / нульовою атрибуцією (див. [21; 23]).

Окремі цитати і алюзії, а також їх проміжна форма – квазіцитата (див. [7]), є структурно та семантично найпростішим різновидом реалізації інтертекстуальних відносин – інклюзивним, який здебільше вербалізує суто інтертекстуальні, автотекстуальні або метатекстуальні відносини (за класифікацією Ж. Женета [28] та Н.А. Фатєєвої [21, с. 120–159]). Набагато складніше визначити вербалізатори гіпертекстуальних та архітекстуальних відносин, при актуалізації яких утворений метатекст (літературне продовження, пародія, твір того ж жанру, що й прецедентний текст) є нерозривним сплавом інтертексту та авторських структур. Для дослідження таких метатекстів доцільно поєднувати традиційну методику виділення та аналі-

зу окремих одиниць інтертексту із застосуванням методик теорії концептуальної інтеграції.

Незважаючи на практично безкінечне різноманіття утворюваних метатекстів, можна виділити декілька екстралінгвістичних чинників, які обумовлюють відбір окремих прецедентного тексту для встановлення інтертекстуального зв'язку. Найважливішим чинником, який спонукає встановлення міжтекстових відносин в процесі комунікації та їх вербалізацію в утворюваному метатексті є склад інтертекстуальної енциклопедії мовця (див. [8, с. 12–14; 4, с. 142–156]), тобто інвентар текстів, прецедентних для нього як для мовної особистості і члена окремої лінгвокультурної спільноти. Інтертекстуальна енциклопедія за Ю.Н. Карауловим створює основу презумпції інтертекстуальності та існує на когнітивному рівні мовної особистості як складова культурної пам'яті, представлена багатшаровим набором текстів. Базуючись на варіантах структури інтертекстуальної енциклопедії, запропонованих Ю.Н. Карауловим [8, с. 12–14] та Г.В. Денісовою [4, с. 148–150], серед прецедентних текстів можна виділити 1) ”сильні”, тобто постійно уживані тексти, які мають високу прецедентність для окремої лінгвокультури або для всього людства і утворюють національну / універсальну енциклопедію; 2) ”слабкі”, периферійні для культурного простору тексти, які, утім, мають лінгвокультурну цінність для даної мовної особистості та її найближчого оточення і складають найрухомішу частину індивідуальної енциклопедії, яка відображає національну / універсальну. Розподіл текстів на «сильні» та «слабкі» не є остаточним і уможливує існування динамічного проміжного шару між національною / універсальною та індивідуальною енциклопедіями, де проходить пересмищення та перерозподіл ієрархії “сильних” текстів [8, с. 12–14]. Таким чином закономірно, що для інтертекстуальної актуалізації мовець обирає тексти, які мають найвищу прецедентність для нього особисто чи для його лінгвокультури, наприклад, тексти класичної дитячої літератури, наприклад, “*Alice in Wonderland*” (див. [23]), хрестоматійні твори тощо.

Традиційно вважається, що міжтекстовий зв'язок забезпечується схожістю елементів прецедентного тексту та метатексту (асоціативною та неабсолютною), лінгвістичною реалізацією якої є повтор аналогічних елементів різних мовних та структурних рівнів (див., зокрема, [13, с. 9]). Тому другим чинником, який спонукає встановлення інтертекстуальних відносин, традиційно вважається функціонально-стилістична, тематична, прагматична, структурна приналежність контактуючих текстів. Наприклад, однією з ознак наукового функціонального стилю є використання в метатекстах, які належать до нього, інтертекстуальних посилань на інші наукові тексти, котрі в правилах оформлення наукових текстів рекомендується реалізовувати цитатами з повною атрибуцією. Це сприяє встановленню між функціонально однорідними прецедентним текстом і метатекстом, які обидва належать до наукового стилю, суто інтертекстуальних зв'язків, котрі допускаються цим функціональним стилем, та уникненню неприпустимих гіпертекстуальних зв'язків, зокрема, плагіату.

Приклад 1

No utterance or work, as Bakhtin/Volosinov argue, is independent or what they term 'monumental' (1986: 72) (Allen "Intertextuality", p. 19).

Як показує приклад 1, з теорією інтертекстуальності асоціюється свій набір прецедентних текстів, посилання на які реалізуються при утворенні нових метатекстів за цією тематикою, які належать до наукового функціонального стилю. Зокрема, частотність використання відповідного інтертексту дозволяє стверджувати, що найвищу прецедентність у цій галузі лінгвістики мають тексти Ф. де Соссюра, Ю. Кристевої, Р. Барта, М.М. Бахтіна. Їхня висока прецедентність для спеціалістів цієї галузі зумовлює численні приклади реалізації неатрибутованих інтертекстуальних посилань, які перекодують вихідні вербальні структури, що є небажаним в рамках наукового функціонального стилю.

Приклад 2

Saussure produces a definition in which a sign can be imagined as a two-sided coin combining

a signified (concept) and a signifier (sound-image) (Allen "Intertextuality", p. 8).

Утім, аналіз фактичного матеріалу показує, що контактуючі тексти часто належать до класів, функціонально-стилістичні ознаки яких різко контрастують. Наприклад, в суто наукові тексти можуть інтегруватися інтертекстуальні посилання на тексти дитячої літератури. Так, у фізиці надпровідників з'явився термін «*boojum*», який позначає фази надтекучості рідкого гелія-3, інтертекст-неологізм з твору Л. Керрола "The Hunting of the Snark".

Приклад 3

Boojums All the Way Through: Communicating Science in a Prosaic Age (D. Mermin)

Утім, встановлення інтертекстуального зв'язку між текстами таких різних функціональних стилей не є загальноприйнятною лінгвокультурною практикою. Як зазначає Д. Мермін, спроби впровадження терміну "boojum" у фізику надпровідників наштовхнулися на активний опір з боку редакторів наукових публікацій, які або взагалі заперечували правомірність вживання цього терміну, або вимагали вживати його в лапках (див. [26]), перешкоджаючи його повній інтеграції до наукового метатексту.

Між тим, інтертекстуальний контакт текстів контрастуючих функціональних стилів стає можливим завдяки тому, що міжтекстові повтори не передбачають обов'язкову типологічну схожість контактуючих текстів. На основі класифікації міжтекстових повторів, яка поєднує відповідні класифікації П. Торопа [20] та А.Ю. Корбут [10], можна виділити наступні види відносин між інтертекстом прецедентного тексту та метатекстом: 1) конформні, тобто такі, що не протиречать змісту метатексту (в іншій термінології – стверджувальні [20], симетричні [10]); 2) варійовані (з будь-яким зміненням, виключаючи зміни на протилежне [10]); 3) конфліктні (також – полемічні [20], антисиметричні [10], тобто змістовно протилежні). Крім того, контакт типологічно контрастних прецедентного тексту та метатексту можна пояснити явищами інконгруентності (див. [18, с. 159-163]) та карнава-

лізації (див. [1]), основоположними для значної частини інтертекстуальних відносин.

Ще одним екстралінгвістичним чинником, який сприяє встановленню інтертекстуальних відносин є тематична та ситуативна схожість прецедентного тексту та метатексту. Наприклад, в одному з музичних номерів відомого американського мюзиклу про стіляг-школярів “*Grease*” головний герой прагне модернізувати свою автівку-розвалюху і зробити з неї стильне авто для вуличних перегонів. Його друг пропонує назвати відновлену автівку “*Grease(d) Lightning*”:

Приклад 4

Why, this car could be systematic, / hydromatic, ultramatic / Why, it could be Greased Lightning / (Grease Lightning) (Casey “Greased Lightning”)

Номінативне словосполучення “*Greased Lightning*”, утворене в результаті концептуального блендінгу, має підкреслити блискавичну швидкість означеного транспортного засобу. Подальший текст музичного номеру також акцентує швидкість, красу та популярність оновленого авто у дівчат.

Приклад 5

Go Grease Lightning, you're burning up the quarter mile / Go Grease Lightning, you're coasting through the heat lap trial / You are supreme, the chicks'll cream for Grease Lightning. (Casey “Greased Lightning”)

Однак, запропонована назва авто не є оригінальною, це одиниця інтертексту, яка утворює інтертекстуальне посилання на текст роману В. Теккерея «Ярмарок марнославства» (“*Vanity Fair*”) і реалізується цитатою імені швидкого скакуна одного з героїв, молодого військового Джорджа Осборна, марнославного в своїй красі, вдачі та популярності серед друзів-військових і дівчат.

Приклад 6

He rode his own horse, Greased Lightning, and won the Garrison cup at Quebec races. (Thackeray “Vanity Fair”).

Успішну інтеграцію інтертексту “*Grease Lightning*” до метатексту “*Grease*” при встановленні ним міжтекстових зв’язків із «сильним» прецедентним текстом «*Vanity Fair*» можна пояснити

не тільки прецедентністю останнього для автора метатексту, який є школярем випускного класу, але й тематичною та ситуативною схожістю відповідних фрагментів прецедентного тексту “*Vanity Fair*” та метатексту “*Grease*”. Така схожість проявляється в наявності аналогічних аспектів прецедентності у тексті “*Vanity Fair*” та метатексту “*Grease*”: 1) онтологічного: головний герой – молодий чоловік (*George Osborne / Kenickie*); 2) якісного: крутий (*the best / cool*); популярний серед друзів та дівчат (*worshipped, famous*); 3) посесивного: має/матиме а) швидкий власний транспортний засіб (*horse Greased Lightning / car Grease Lightning*); б) вірного друга (*Dobbin / Danny Zuko*); в) компанію товаришів (*men of the regiment / T-bird boys*) 4) компаративного: Дон-Жуан (*a regular Don Giovanni / sex god*). Використання аналогічних сутностей в аналогічних позиціях контексту при міжтекстовому зв’язку сприяє тому, щоб вони розглядалися в якості еквонімів, що уможливорює перенесення фабульних функцій та атрибутів персонажу *George Osborne* на персонаж *Kenickie* та навпаки. Так, знаючи з прецедентного тексту “*Vanity Fair*” результат перегонів (кінь *Greased Lightning* виграє), можна спрогнозувати й результат перегонів у мюзиклі (автівка *Grease Lightning* також виграє).

Водночас, слід відзначити важливість зміни запропонованої спочатку назви-інтертексту “*Greased Lightning*”, яка є точною цитатою, на змінену цитату без лапок (*Grease Lightning*), що наближається до алюзії. За рахунок цього змінюється функція інтертексту “*Grease Lightning*”, який у формі точної цитати з тексту “*Vanity Fair*” може залишитися нерозпізнаним лінкуватими до навчання школярами, а отже – лише стилістично прикрашати метатекст (див. функції інтертексту за Г.В. Денісовою [4, с. 163-178], також [14]). Водночас, змінена цитата активує в метатексті “*Grease*” відносини автотекстуальності (зв’язок із назвою мюзиклу, яка на сленгу стіляг 1950-х в США позначала 1) бріюлін, призначений для модної чоловічої укладки, і 2) «сексуальні флюїди» [27, с. 77]) та встановлює інтертекстуальний зв’язок із ще одним

прецедентним феноменом – всією культурою американських стилів, роблячи із назви автівки символ цієї культури.

Особливості актуалізації інтертекстуальних зв'язків як когнітивно-дискурсивного феномену великою мірою залежать від лінгвокультурного осередку. Таким чином закономірно, що екстралінгвістичні чинники відіграють вирішальну роль при встановленні інтертекстуальних відносин між прецедентним текстом та утворюваним метатекстом. Основними екстралінгвістичними чинниками відбору прецедентних текстів для встановлення інтертекстуальних зв'язків є 1) їхня приналежність до окремого шару інтертекстуальної енциклопедії та відповідний ступінь прецедентності; 2) функціонально-стилістична та типологічна приналежність; 3) тематична схожість, яка базується на актуалізації аналогічних аспектів прецедентності.

Перспективним для подальшого аналізу є вивчення суто лінгвістичних чинників встановлення інтертекстуальних відносин, а також дослідження інтертекстуальності як когнітивно-дискурсивного феномену із застосуванням теорії концептуальної інтеграції до аналізу механізму інтертекстуальних взаємодій.

ЛІТЕРАТУРА

- Бахтин М.М. Творчество Франсуа Рабле и народная культура Средневековья и Ренессанса / М.М. Бахтин. – М. : Худож. лит., 1990. – 543 с.
- Воробьева О.П. Текстовые категории и фактор адресата / О.В. Воробьева. – Киев : Вища школа, 1993. – 200 с.
- Гардзонио С. Об этой книге / С. Гардзонио // Денисова Г. В. В мире интертекста: язык, память, перевод. – М. : Азбуковник, 2003. – С. 5–8.
- Денисова Г.В. В мире интертекста: язык, память, перевод / Г.В. Денисова. – М. : Азбуковник, 2003. – 298 с.
- Дубовицкая Л.В. Функции прецедентности иконических компонентов креолизованных текстов / Л.В. Дубовицкая // Вестник Моск. гос. обл. ун-та. Серия: Лингвистика. – № 2 – М., 2012. – С. 15–20.
- Захаренко И.В. Прецедентное имя и прецедентное высказывание как символы прецедентных феноменов / [И.В. Захаренко, В.В. Красных, Д.Б. Гудков, Д.В. Багаева] // Язык, сознание, коммуникация. – М. : Филология, 1997. – Вып. 1. – С. 82–103.
- Земская Е.А. Цитация и виды ее трансформации в заголовках современных газет / Е.А. Земская // Поэтика. Стилистика. Язык и культура. – М., 1996. – С. 157–168.
- Караулов Ю.Н. Предисловие / Ю.Н. Караулов // Денисова Г. В. В мире интертекста: язык, память, перевод. – М. : Азбуковник, 2003. – С. 9–15.
- Караулов Ю.Н. Русский язык и языковая личность / Ю.Н. Караулов. – М. : Эдиториал УРСС, 2002. – 264 с.
- Корбут А.Ю. Повтор как средство структурной организации художественного прозаического текста (элементы симметрии) : автореф. дисс. на соискание учен. степени канд. филол. наук / А. Ю. Корбут. – М., 1995. – 21 с.
- Кристева Ю. Бахтин, слово, диалог и роман / Ю. Кристева // Французская семиотика: от структурализма к постструктурализму. – М. : Прогресс, 2000. – С. 427–457.
- Левенкова Е.Р. Интертекст как средство реализации агональной стратегии в политическом дискурсе Великобритании / Е.Р. Левенкова // Вестник Челябинск. гос. ун-та: Филология. Искусствоведение. – № 20 (235). – Челябинск, 2001. – Вып. 56. – С. 105–111.
- Лушникова Г.И. Интертекстуальность художественного произведения / Г.И. Лушникова. – Кемерово : Изд-во КемГУ, 1995. – 82 с.
- Ніколенко А. Интертекстуальність американського кіножанру / А. Ніколенко // Наукові записки – Вип. 118. – Серія: Філологічні науки (мовознавство). – Кіровоград : РВВ КДПУ ім. В. Винниченка, 2013. – С. 125–128.
- Переломова О.С. Интертекстуальність як системотвірна текстово-дискурсивна категорія [Електронний ресурс.] / О.С. Переломова. – 2008 р. – Режим доступу: http://www.zgia.zp.ua/gazeta/VISNIK_34_10.pdf
- Привалова И.В. Интеркультура и вербальный знак (лингвокогнитивные основы межкультурной коммуникации) / И.В. Привалова. – М. : Гнозис, 2005. – 472 с.
- Прохоров Ю.Е. Действительность. Текст. Дискурс / Ю.Е. Прохоров. – М. : Флинта, Наука, 2004. – 204 с.
- Самохіна В.О. Жарт у сучасному комунікативному просторі Великої Британії та США : монографія / В.О. Самохіна ; [2-ге вид.]. – Х. : Харків. нац. ун-т ім. В.Н. Каразіна, 2012. – 360 с.
- Тарановский К.Ф. Очерки о поэзии О. Мандельштама / К.Ф. Тарановский // О поэзии и поэтике. – М. : Языки русской культуры, 2000. – С. 13–208.
- Тороп П. Тотальный перевод / П. Тороп. – Тарту : Изд-во Тартуского ун-та, 1995. – 220 с.
- Фатеева Н.А. Интертекст в мире текстов: контрапункт интертекстуальности / Н.А. Фатеева. – М. : Либроком, 2011. – 280 с.
- Чернявская В.Е. Лингвистика текста: поликодовость, интертекстуальность, интердискурсивность / В.Е. Чернявская. –

- М. : Либроком, 2009. – 248 с. 23. Чорновол-Ткаченко Р.С. Прецедентний текст як основа лінгвостилістичної реалізації категорії інтертекстуальності (на матеріалі казок Льюїса Керрола) : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. філол. наук : спец. 10.02.04 “Германські мови” / Р.С. Чорновол-Ткаченко. – Х., 2007. – 20 с. 24. Allen G. Intertextuality / G. Allen. – L., NY : Routledge, 2011. – 238 p. 25. Barthes R. From Work to Text [Electronic Resource] / R. Barthes. – Access : <http://areas.fba.ul.pt/jpeneda/From%20Work%20to%20Text.pdf> 26. Crystal D. Physicist Neologist / D. Crystal // The Cambridge Encyclopedia of the English Language. – Cambridge : Cambridge University Press, 1995. – P. 139. 27. Décharnè M. Straight from the Fridge, Dad: a dictionary of hipster slang / M. Décharnè. – Herts : No Exit Books, 2000. – 212 p. 28. Genette G. Palimpsestes: La Littérature au seconde degree / G. Genette. – P. : French and European Pbns, 1992.
29. Kristeva J. Séméiôtikè. Recherches pour une sémanalyse / J. Kristeva. – P. : Points, 1978. – 318 p. 30. Popovič A. Aspects of Metatext / A. Popovič // Canadian Review of Comparative Literature CRCL. – 1975. – P. 225–235.

ДЖЕРЕЛА ІЛЮСТРАТИВНОГО МАТЕРІАЛУ

1. Allen G. Intertextuality / G. Allen. – L., NY : Routledge, 2011. – 238 p.
2. Casey W. Greased Lightning [Electronic Resource] / W. Casey, J. Jacobs // Grease. – Access: <http://www.metrolyrics.com/greased-lightning-lyrics-grease.html>
3. Mermin D. Boojums All the Way Through: Communicating Science in a Prosaic Age / D. Mermin. – Cambridge : Cambridge University Press, 1990. – 308 p.
4. Thackeray W.M. Vanity Fair [Electronic Resource] / W.M. Thackeray. – Access: <http://www.gutenberg.org/files/599/599-h/599-h.htm>